

Na rauf a odpol. listy
 předplácí se:
 v Praze v administraci
 na měsíc 3 K — h
 na čtvrt leta 6 K — h
 s drobnými donáskami:
 na měsíc 2 K 50 h
 na čtvrt leta 7 K 50 h
 ve školních:
 na měsíc 3 K 00 h
 Polton:
 na měsíc 3 K 00 h
 na čtvrt leta 6 K 00 h
 s drobnými donáskami:
 na měsíc 3 K 80 h
 na čtvrt leta 7 K 40 h

NÁRODNÍ LISTY.

V drobném prodeji:
 raufní číslo o sobě za 2 h
 odpolodní za 2 h
 Ve školních na vaukovi:
 raufní číslo 10 h
 odpolodní 4 h

Inseráty
 platí se hotově napřed.
 Předplacení a inseráty přijímá redakce
 v Praze v administraci č. 2.

Tam nacházejí se též redakce,
 Likérna a expedice „Národních Listů“.
 Rukopisy se nevracují.

FEUILLETON.

V Praze, 27. srpna 1907.

H. (Na Zámku) V tichém zákoutí bor orlických pod stírným, kuželovitým vrchem bělá se přívětivé, zelené obráslé průčelí jednopatrového zámku. Byl to kdysi jezovitský klášter. Na vrchu jsou jakési zbytky zlí a valů. Poslední sledy rozvalin mocného hrada, kde byl pánem strašný, loupežný rytíř. Teď větvě ketů a kapradiny milosrdně zakrývají stopy z doby pěstního práva. Hromada kamení a několik jam, to je vše, co ostalo po pověstném rytíři. V bývalém klášteře jezovitském žila ze časů nejhoršího úpadku a nešťastnější bády národa českého bytost strážnější nad loupežného pána ze Zámku tím, že je méně legendární. Viděl zde v době pobělohorské protireformace zlý a zaspatý mnich Kravař, jenž páli knižské knihy a někdy jejich čtenáře s nimi. Po přístěrném jezovituvi ostal v opuštěné kapli zámecké portrét malovaný se zbožnou vroucností a barbarskou neumělostí.

A hle, ze smutného klášteře, vystaveného mocné a pevné jako hrad, z bývalého supho hnízda české potupy a poroby a náboženské zbe-silosí, byl vykouzlen v posledních asi 20 letech rozkošný zámek, obklopený nádhernou zahradou, zařízený s jemnou elegancí a nejvybranějším vkusem, jenž se stal sídlem společnosti osvěcené a kosmopolitické, sídlem vlasteneckého aristokrata, jenž v cizině i doma pracuje pro věc svého lidu.

Půvabný je zámek Zámpace svými krásami i svým životem.

Kdo poznal kouzlo Zámpace a vžil se do toho ovzduší, zjemnělého kulturou, jež se tu jovi jako výkřik vzdělanosti velkého světa a

dávnych tradic, úzkostlivě zbraveného každé vsednosti, otevřeného širokému, volnému a občerstvujícímu proudění myšlenek a názorů nejmodernějších, s radostí se vrací do letního sídla hraběte Lützowa.

Rád vzpomínám na dny, prožité v malebném zákoutí orlickém, na příjemné večery zámpace. Byly hluché, skvělé, veselé, když všelí kruh přátel a hostů se sešel v pohostinném zámku z různých končin evropských, kdy hla-hol v salonech hovor několika řečí a v music-roomu zněly české písně, skotské balady i pařížské kuplety.

Krásné byly večery, kdy roztomilá, mladistvá hraběnka C., oblečená v robě rudé, stříhu fantastického moderního stylu a prohlášená dvorně pánem domu za ideál Flaubertovy Salambo, zpívala teskné irské popěvky a vzdorný zpěv revolučníků ze zeleného ostrova, doprovázejíc se na mandolinu. Jindy rozveselila společnost stípná a veselá spisovatelka miss H.-D., vysokým a křehkým hlasem prozpěvující rozmarňý popěvek „Little Mary“ s předojemným refrémem. I učení, mladý lord S.—S., spíjající velmi ceněná pojednání o francouzské filosofii ze 17. stol., dal se někdy svěsti náladou společnosti k humoristickému výkonu pěveckému, jenž však nebyl stvořen pro lidi špatně snášející hučení mlátičky a skřípání zrezavělých řetězů u přistávacích jeřábů.

Ovšem o vážné požátky umělecké je znamenitě postaráno, vždyť častými hosty na Zámpace jsou virtuoska na piano sl. Správková a mistr František Ondříček a zavítali sem okázali své umění Kocián, paní Maturová, sl. Herišová a j.

Ale právě kouzlo Zámpace spočívá ve volných a rozmarňých, vážných i paradoxálních rozhovorech, vedených buď v uměleckém pře-

pychu velkého salonu, nebo v tiché knihovně, plné požitků pro nejbravějšího bibliofila, nebo na slunných stezkách parku.

Nejnovější směry umělecké, nejmolejší idey filosofické našly zde své horlivce a vykládače. Arthur Symonds, jeden z nejdokladnějších poetů a essayistů anglických, přítel a překladatel Paul Verlaine, jenž pro moderní literaturu anglickou má asi takový význam, jako Camille Mauclair a Charles Morice pro francouzskou, byl často hostem na Zámpace.

Hrabě Lützow po prarčech historických rád se vrací k svým zálibám literárním, které patří poesii Heineově a Browningově, prose Stendhalově i Tainoré. Veliký Stendhal má na Zámpace nadšené čtenáře a historie Julana Sorela i sledy de La Moie je často vzpomínáno pod šumícími lipami v zámecké zahradě. Těž dobrý a shovívavý ironik pin Bergeret, hrabina filosofických a skeptických románů Anatola France, je oblíbenou a často citovanou osobností.

Veškerý pedantismus a fanatismus, vsednost a šosáctví, vše, co potníže a seměšňuje lidské duše, je nemožné v tomto rozlomilém a osvíceném prostředí, které vyvolává kolem sebe učení a vlastenecký šlechtic obdivuhodné duchaplnosti a vzdělanosti.

O hraběti Lützowovi, jenž je již tak populární osobností ve své vlasti, nemusím se tu šlitit. Jeho práce a jeho význam zná každý.

Hraběnka Lützowová, pocházející z meklen-burské rodiny baronů Bornemannů, narozená v Paříži, vychovaná v Anglii, žijící od dětství v mezinárodním světě diplomatickém, patří mezi dámy, které imponují a okouzluji zároveň. Její duch je gracieusí a originální, její znalost lidí je pronikavá, její názory překvapují svou samostatností. Není divu, že hraběnka Lützowová byla platnou spolupracovnicí evému manželu

při jeho propagandě české v londýnské společnosti, kde její duchaplnost a ostrvitipnost je obdivována a někdy i obávána.

Hraběnka Lützowová patří též zásluha, že ze Zámpace vytvořila tak milé a ladné místo. Zámek zařízený s nevybroušenější elegancí a anglickým komfortem (všude anglický styl vládné, régime, služebnicovo, volnost ve dne a přifaná salonní etiketa večer, to vše připomíná život na anglickém zámku neb manoru) nese všude stopy jejího vkusu a smyslu pro dekoraci.

Veliký salon, kde se společnost shromažduje před dinérem, je zdařilé dílo delikátní úpravy a záživé barvilosti. Oproti zasmušilým portrétům rodinným ze školy francouzské a hollandské (mezi nimi znamenitý obraz od Riganda, francouzského mistra z 18. století) vyjmají se pěkně ve světlém kontrastu koketní nábytek empirový, vzácné, nádherně vyšívané látky benátské i japonské, křišťálové lustry, dar to Marie Terezie jednomu z předků rodiny Zajímavou ozdobou salonu je zrcadlo, utvořené ze starého, skvostně vyřezávaného oitáče renaissanceního, do jehož rámce jsou zasazeny miniaturní, zcela zachované malby Bibeloty, drob-nůstky z porcelánu, stříbra a slonoviny, všelijaké relikvie z cest, vzpomínky, umělecké hřítky naplnují elegantní skříně, jsou rozestaveny po drobných stolkách a na etažerech mezi rámečky fotografií a drobných podobizen. Mocným pilířem je salon rozdělen velmi efektně ve dva díly, v menším, nad pohovkami a křesly, pokrytými vyšívanými poduškami, visí pěkná Böttingerova podobizna hraběte Lützowa.

Podobným způsobem, směsíc modernosti a antrobylosti s přetvářejícím anglickým stylem, je zařízen celý zámek, i kuloary ověšené malbami italskými a hollandskými (mezi nimi interesantní Gorgons), starými anglickými barevnými ryt-

nami, představujícími výjevy honební a sportovní, kde jsou utvořeny útulné koutky kolem miniaturních stolků, obklopených proutěnými křesly a rocking-chairy, i boudoir hraběncin, rozkošný svou ladnou rařnovaností, i jídelna s drahocennou sbírkou starých porcelánů čínských a míšeňských, i pracovna hraběncin, světlá, plná knih, papírů, fotografií, vzpomínek a trofej sportovních a honebních. A všude květiny, zejména palmy, chloubá zámpacekého sklenku, doplňují a dovršují dekorativní dojem místnosti.

Ale popis zámku by mne zavedl do podrobnosti, na než není místa ve vymezené prostote feuilletonu. Připomínám ještě jako zvláštnost Zámpace — nikde není vidět krucifixy, klekátká, lampičky pod obrazy svatých, což je zajiště zvláštnost v českém šlechtickém zámku.

Musím však pár slov věnovati parku. Je skvostem Zámpace. Zmohly před vjezdem do zámku naznačují znamenitý smysl jejich tvůrce pro soulad barev. A obdiv vzbuzují pestře skupiny štíhlých topolovek, krásné vypěstěné campanilly, Salvi a celosí. Inteligentní zahradník zámpaceký zakládá si zejména na různých druzích begonie rex a aster všech barev. Ve velkém, dvoudílném sklenku jsou pěstěny nejvzácnější druhy palm, obrovských kapradin a orchidů.

Celé okolí zámecké podobá se svěží zahradě. Za silnicí, směrem ke Kysperským vrchům, táhne se v širokém okruhu zelená lučina se skupinami rozložitých dubů a lip i štíhlých bříz — pravý typ anglického parku.

Krásný je Zámpace. Uvnitř umění, vkus, elegancie a v okolí poetické půvaby hornatého, malebného kruje orlického.